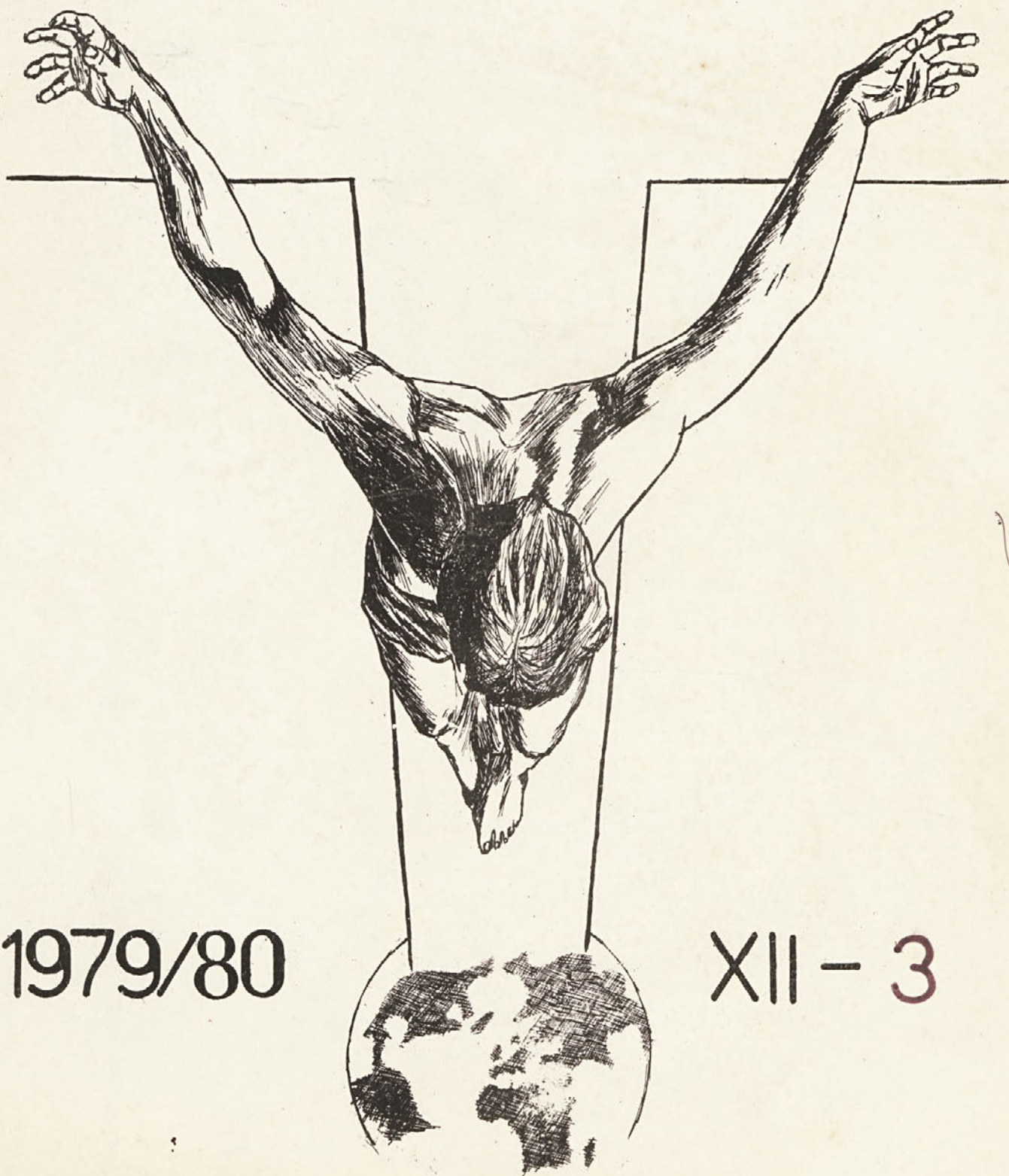

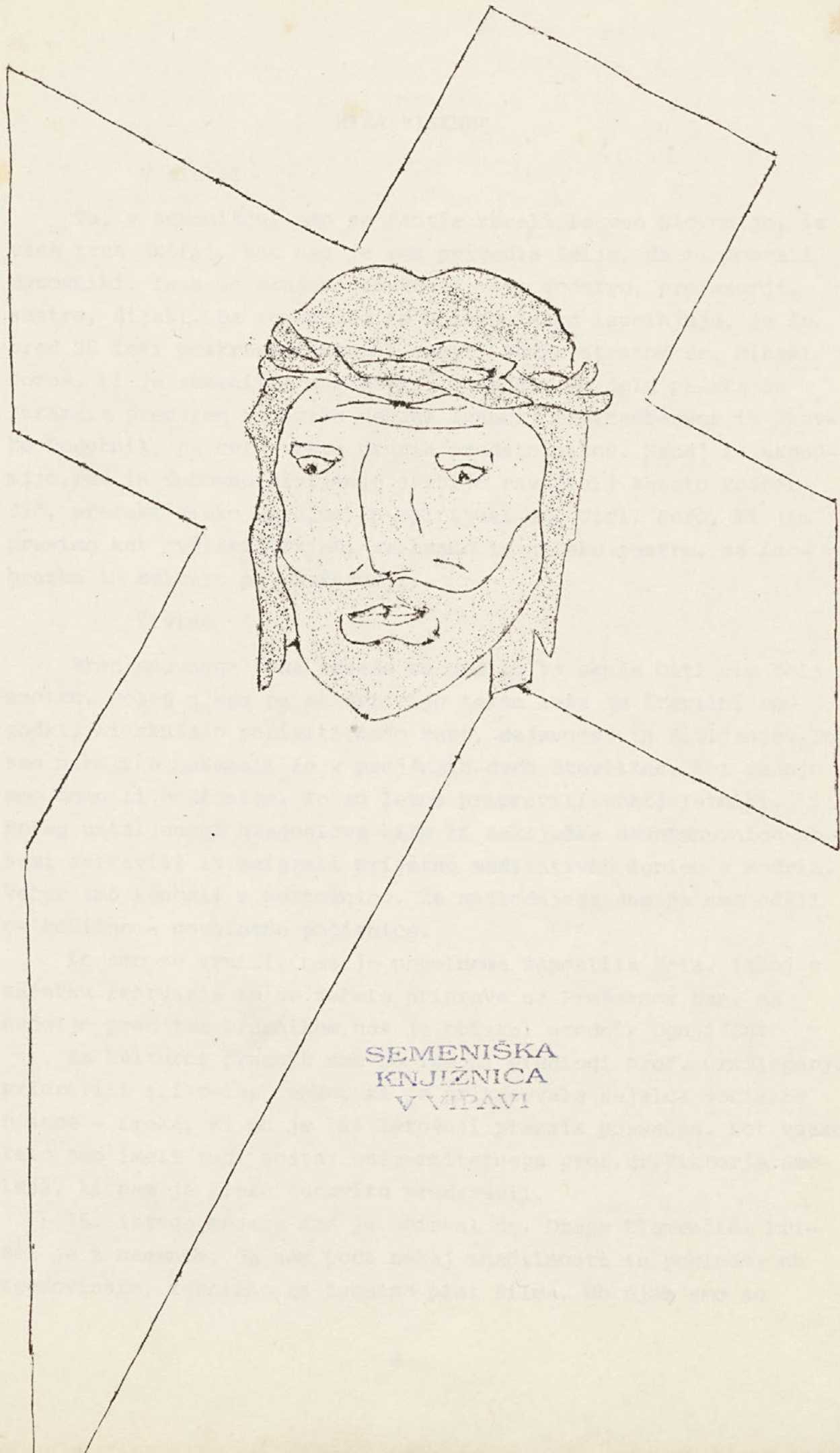
ISKRE

1979/80

XII - 3

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

HIŠA "ISKER"

V službi

Tu, v semenišču, smo se fantje zbrali iz vse Slovenije, iz vseh treh škofij. Vse nas je sem privedla želja, da bi postali duhovniki. Tega se skušamo zavedati vsi: vodstvo, profesorji, sestre, dijaki. Da semenišče to nalogo lahko izpolnjuje, je že pred 28 leti poskrbel takratni apost. administrator dr. Mihael Toroš, ki je semenišče ustanovil. V nadaljnjem delu pa sta se izkazala predvsem vipavska dekana Ignacij Breitenberger in Slavko Podobnik, pa cela vrsta drugih predstojnikov. Sedaj za ekonomijo, red in duhovno življenje skrbijo ravnatelj Renato Podberšič, prefekt Vinko Lapajne in spiritual dr. Ciril Sorč, ki jim pravimo kar "vêliki trije", za hrano in obleko sestre, za izobrazbo in kulturo pa profesorji.

Živimo

Brez dnevnega reda seveda ne gre in ta skuša biti čim bolj smotrni. Poleg njega pa se zvrstijo tekom leta še številni dogodki, ki skušajo poživiti našo rast, dejavnost in življenje. To smo nekoliko nakazali že v prejšnjih dveh številkah. Kot zadnje smo omenili božičnico. To so letos pripravili tretjeletniki. Poleg ustaljenega blagoslova hiše in zaključka devetdnevnic so sami sestavili in zaigrali prijetno meditativno igrico o Modrih. Večer smo končali s polnočnico. Že naslednjega dne pa smo odšli na božično - novoletne počitnice.

Ko smo se vrnili, nas je popolnoma zaposlila šola. Takoj v začetku februarja so se začele priprave na Prešernov dan. Na nedeljo pred tem praznikom nas je obiskal urednik Ognjišča.

Za kulturni praznik smo po idejni predlogi prof. Črnilogarja pripravili sliko-lepljenko, ki je prikazovala sejalca socialne besede - Kreka, ki mu je bil letošnji praznik posvečen. Kot vsako leto smo imeli tudi gosta: univerzitetnega prof.dr. Viktorja Smoleja, ki nam je Kreka čudovito predstavil.

16. istega meseca nas je obiskal dr. Drago Klemenčič. Prišel je z namenom, da nam poda nekaj značilnosti in pogledov na zgodovinsko, tehnično in izrazno plat filma. Ob njem smo se

potem zbrali še dvakrat: 1. in 3.marca. 1.marca je tudi nam, ki sodelujemo pri Iskrah, podal prgišče lepih nasvetov, kako naj pišemo. Predvsem nam je predstavil manj znani intervju.

Za rast v duhovnosti smo se trudili na duhovni obnovi, ki jo je imel Vinko Kobal. V začetku posta sta nam lepe nasvete dala tudi naš škof dr. Janez Jenko in pom. ljubljanski škof dr. Stanislav Lenič. Za post smo si tudi izbrali poseben program: večje medsebojno zaupanje. Na področju duhovnosti še tole: 10. marca je naš spiritual tudi uradno postal doktor teologije. Čestitamo!

Še čisto sveža je novica o obisku tržaškega igralca Staneta Rastresena v nedeljo 16.marca. Njegovo podajanje Cankarjevih del je bilo nekaj čudovitega in naj nam bo v zgled.

Vrata so odprta

Semenišče resda živi čisto samosvoje, toda ne brez zveze z okolico, saj nam prav ta veliko nudi. Že iz hvaležnosti ji moramo torej po svojih močeh vračati. Nudimo jim, kar imamo in zmoremo. Največkrat so to prostori našega semenišča, v katerem se zbirajo duhovniki, organisti, ministranti in dekleta (seveda, ko nas ni tu). Zadnji so pred kratkim imeli duhovne vaje, ki jih je vodil naš spiritual.

7.marca pa so se vrata še bolj odprla vsem, ki si želijo verskega poglobljanja. Začeli so se večeri verskih poglobljanj. Prva dva, ki sta se že zvrstila sta spregovorila o Kristusu - resnici in Kristusu - poti. Pripravila sta ju Črnilogar in Bratina. Tretje je na sporedu 21. t.m. in bo govorilo o Kristusu - življenju, pripravil pa ga bo Benedetič.

Toliko na kratko o našem življenju. Za bližnjo Veliko noč Vam, bralci, vsem želimo VESELE, BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE, VELIKO DUHOVNE PRENOVE IN NOTRANJE RADOSTI. Kristus je za nas umrl in VSTAL. Torej ALELUJA! ALELUJA!

Urednik

IN HVALEŽNI BODITE ...

Pri ljudeh tiste vasi sem se zanimal, kje je dom starčka. Vedel sem, da se ljudje zanj ne zanimajo, zato sem se napotil daleč iz vasi, kjer naj bi živel ta mož. Tesno mi je bilo pri srcu, ker pri starem človeku nikoli ne veš, če si dobrodošel, še posebno, če si tujec.

Od daleč sem na robu gozda opazil majhno, s slamo krito hišico. Daleč od vasi, daleč od glavne ceste se je skrivala med mogočnimi smrekami. Zraven je bil za podrto ograjo majhen vrtniček, ki ga že dolgo ni nihče obdeloval. Čez podrto ograjo se je opletalo trnje, ki je sililo na sivo steno hiše, kar je ubogo bajto delalo še bolj siromašno, še bolj zapuščeno. Zdela se mi je kot zaklet grad, v katerem je vse življenje umrlo in čaka človeka, ki ga bo priklical nazaj. Da bi bil v tej hiši še kdo živ, sem si težko predstavljal. Sploh pa se mi je zdelo neverjetno, da bi bilo tu nekoč šest mladih, močnih ljudi, polnih življenja, ki so črpali dobroto staršev in odšli, ko so jih izčrpali.

Odkar so mu pokopali ženo je bil čisto sam. Redki so prihajali k njemu, od časa do časa mu je soseda kaj skuhala in pospravila, pa še to godrnjaje, češ, saj ima šest otrok, pa naj skrbijo zanj. Nekajkrat so prišli k njemu socialni delavci, ogledali so si hišo, da pa bi mu obljubili denarno pomoč ali mu vsaj zmanjšali davke, jim še na misel ni prišlo. Iz majhne pokojnine je plačeval še davke.

Bolestno so zaškripala stara vrata. Stopil sem v temen prostor, še bolj temen, kot sem si ga predstavljal. Pozdravil sem. Odgovoril mi je tih, bolesten glas. Bil je začuden. Še bolj sem se zavzel jaz, kako more človek živeti v takih razmerah. Njegovo prvo vprašanje je bilo, če sem od socialnega. Povedal sem mu, da nisem, pač pa da sem ga prišel obiskat, ker vem, da je sam. Bil me je vesel. Očitno so taki obiski pri njem redki. Zasmilil se mi je, kot se mi ni še nihče v življenju. Sedel sem k njemu, pa sva se pogovarjala, kot bi se že od mladih nog poznala. Njegove besede so bile tako živahne,

tako polne življenja, da jih ne bi pričakoval niti od človeka, ki mu ničesar ne manjka. Spomnil se je svojih šestih otrok in tedaj se mu je obraz zresnil. Govoril mi je o svojem življenju: prestal je dve vojni, v težavah sta z ženo vzgojila otroke, sedaj pa čaka smrti. "Ko bi moji otroci vse to prestali, kar sem jaz prestal, bi z menoj drugače ravnali." Te besede so se mi vtisnile globoko v srce. Povedal mi je še veliko lepih besed, ki jih je sposobna samo razočarana duša, ki ima za seboj le trpljenje in bridkosti. Le kakšno voljo ima, da ga življenje ne stre! Kakšno srce pa imajo njegovi otroci, si nisem mogel predstavljati. Vsi so imeli hiše v mestih, avtomobile in vse, kar sodi v življenje današnjega časa.

Tega, kar sem doživel, nisem mogel razumeti in še vedno ne razumem.

Čez nekaj mesecev sem se spet znašel v tistem kraju. Še vedno sem rad iskal stike s starimi ljudmi. Kmalu pa sem izvedel, da je ta mož umrl. Zvedel sem od nekoga, ki je bil ves navdušen nad tem, kar se dogaja s premoženjem pokojnega moža. Najmlajši sin se je po očetovi smrti vrnil, hišico lepo preuredil in napravil krasen vikend. Prej je bil pač oče sinu napoti, da ni mogel postaviti vikenda.

Nisem mogel drugače, kot da sem šel iz vasi in od daleč pogledal to hišico. Videl sem novo rdečo streho in bele obnovljene stene. Pred hišo se je v zahajajočem soncu svetil rdeč avtomobil in slišal sem neko moderno glasbo, ki je hotela prekričati spomine na preteklost. Toda ne bo jih prekričala, vsaj v mojem srcu ne. Zamislil sem se: to je torej princ, o katerem sem si pred meseci mislil, da bo obnovil zamrlo življenje v tej podrti bajti. Ne morem razumeti, s kakšnim srcem se je vrnil v to hišo. Ne morem tudi razumeti, kako morejo biti ljudje ob takem tako ravnodušni. Bilo mi je tako težko, da se v tisti kraj nisem vrnil na počitnice nikoli več.

Franc Likar

MATI, HVALA TI

Moja mama me je z veseljem sprejela v življenje. Postal sem ji dete, za katerega je skrbela še bolj kot prej, ko ga je nosila v telesu in ga hranila z lastno krvjo. Svoje korenine je še bolj zagrebla v zemljo in iskala soka, s katerim bi pomagala življenju.

Ko sem prišel na svet, ni mislila na avgustovsko vročino in seno, ki leži po poljih. Njena misel je bila pri meni. Že prve trenutke sem iskal zavetja pri njej. Objela me je z raskavimi rokami in mi nudila z vso materinsko ljubeznijo hrane, ki sem jo v tem trenutku potreboval. To ni bilo navadno mleko, ampak tekočina, v kateri se je pretakala vsa njena ljubezen in dobrota. Dolge mesece in leta je bedela nad menoj, nad mojo dušo in telesom in tudi sedaj neprestano dela zame. Prva mi je polagala besede na moje ustnice in neokretni jezik. Moja prva težko izoblikovana beseda je bila "mama". Sedaj bi ji to rekel iz srca, s polnim pomenom te besede. Sklepala mi je roke k molitvi in mi prva govorila o Bogu. Nezadržno in brez vsake sebičnosti je razdajala, kar je ona prejela zastonj in tudi kar je pridobila s svojimi žulji. Kljub temu, da sem znal sam jesti in se oblačiti, brez nje moje življenje ni moglo teči naprej.

Poleg mene pa je imela še tri druge otroke in vse nas je ljubila in vzgajala brez vsake razlike. Dala nam je vse, kar smo rabili. Mati je drevo, ki skrbi za vse sadove, ki rastejo na njem. Vsem pošilja istočasno hrano za razvoj.

Najbolj hvaležen sem ji za vero, ki mi jo je ona prva posredovala, da bi jo kasneje vsak dan znova poglobljal in oblikoval. Hvaležen sem ji za življenje, da lahko dajem Njemu čast. Niso bile njene besede prazne, ko je večkrat ponovila vsem nam otrokom, da ne bomo stradali tistega, kar bo ona imela: "Doker bom imela, bom dajala."

Večkrat ji za vse to nisem hvaležen, a ko vidim nesrečne obraze mojih vrstnikov po svetu, rečem: "Mama, hvala ti za vse!"

Drago Kastelic

SREČANJE Z UREDNIKOM OGNJIŠČA

V nedeljo 3. februarja 1980 nas je obiskal urednik "Ognjišča" Franc Bole.

Veseli smo se vračali s sprehodov. Bil je lep in sončen zimski popoldan, da bi ga bilo res škoda preživeti za klopni. Ko je prvič pozvonilo, je večina fantov odšla v zgodovinski razred. Ob petih pa je prišel oče urednik v spremstvu g. ravnatelja. Ob vstopu ga je sprejelo navdušeno plaskanje. Urednik si je zatisnil ušesa in nas prosil, naj jim vendar prizanesemo. S to šalo ni vzbudil le krohota, temveč se nem je približal in ustvaril prijetno domačnost.

Ravnatelj ga je predstavil. Z urednikom sta osebna prijatelja, saj sta dlje časa delala pod isto streho v Kopru. Verjetno je naš ravnatelj Boletu tudi pomagal v uredništvu. Orisal je Boletovo življenjsko pot. Precej je podobna naši. Oče urednik je bil v malem semenišču v Pazinu. Sledilo je bogoslovje, nato delo na župniji, končno je "skromno" zakuril Ognjišče, ki se je počasi razplamtelo, in oče Franc se je ves posvetil temu delu.

Po predstavitvi očeta urednika je ravnatelj podaril zmagovalcu semeniškega šahovskega prvenstva knjigo Evangelij v slikah. Knjigo je namreč pred kratkim izdalo Ognjišče. Drugo in tretje uvrščenemu pa je podelil diplome urednik Bole.

Spregovoril je urednik. Govoril je prijetno, nič ni dišalo po šoli. Nič ni pleteničil, preprosto je podajal besedo in jo osvežil s prijetnimi dovtipi.

Primerjal je nekdanjega duhovnika in današnjega. Nekoč je bil duhovnik avtoriteta, skoraj edini izobraženec. Danes se je položaj zelo spremenil, a mora vseeno biti primerno izobražen. Kako? Navedel je nekaj primerov.

Za semeniščnike je poudaril, da bi morali vedeti, zakaj se učimo. Ne moremo reči: "Tega ne bom potreboval." Vsaka stvar je po svoje koristna, če ne drugače, vsaj možgane bistri.

Še več: kristjan, kaj šele semeniščnik, mora biti drugim vzor v svojem delu. Rednemu delu sledi še "konjiček". Oče urednik je priznal, da jih ima tudi sam. V malem semenišču da je na pobudo nekega profesorja intenzivno študiral socialna vprašanja. Spoznal je, da v tem ne bo uspel. Zato se je vrgel na proučevanje mladinskih problemov. Uvidel je, da je mladina tista, ki ji mora Cerkev posvetiti največ pozornosti. Kasneje se je v svojem poklicu prav mladini posvetil. Iz pastoralnih potreb in ljubezni do mladine je nastalo Ognjišče. To je list, ki naj bi mladim pomagal pri verski rasti. Pomen dela z mladimi je še večkrat poudaril in nam priporočal, naj se zanimamo za vprašanja današnje mladine.

Sledil je sproščen pogovor. Začela sta ga prefekt in ravnatelj. Počasi se je pogovor razširil. Spraševali smo največ o pismih in odmevih nanje, o nastanku zgodb in veroučnih strani in oblikovanju številke nasploh. Sedaj smo šele spoznali požrtvovalnost urednika in njegovih ožjih in širših sodelavcev. Od ožjih je najbolj poudaril Silvestra Čuka, ki je literarni urednik izrednih sposobnosti. Nekatere urednikove misli so posebno zanimive: Včasih pišem eno samo tipkano stran odgovora dve celi uri. Utrudi me. Največkrat odgovarjam s pomočjo svetega pisma. Veliko potujem. Marsikdo meni, da so potovanja prijetna, a ni vedno tako. Koliko je včasih potrebno za en sam intervju. Že nekajkrat je bila pot zaman. Velikokrat se poslužujemo anket, da bi videli, kaj je bralcem všeč. Čeprav ankete ne dosežejo veliko bralcev, so nam v veliko pomoč. Prav tako tudi vsak nasvet.

Čas je hitro bežal. Približno uro in pol smo preživeli skupaj. Oče urednik ni prišel praznih rok. S seboj je prinesel nalepke, značke in zadnji koledar Ognjišča s podobo papeža Janeza Pavla II.

Srečanje z urednikom mladinskega verskega lista je bila tudi naša oddolžitev mesecu verskega tiska, ki smo ga obhajali v januarju.

Božidar Rustja

KAJ SE JE LETOS Z MANO ZGODILO

Z vedno večjimi koraki je brzelo staro leto v zaton, kakor zahaja sonce, in v nas budilo veliko pričakovanje novega leta. Odločil sem se, da bom letošnje Novo leto pričakal v Stržišču, v zakotni hribovski vasici. Najvišje, nad vasjo s svojevrstnimi strehami, stojita župnišče in cerkev, kjer se čez poletje zbira veliko število mladih.

Božični prazniki so minili in prišlo je Silvestrovo. Burja je divjala z vso močjo. Upirala se je v stene, tu pa tam vrgla kak kamen s strehe, se zaletavala v vrata in pihala skozi špranje. Borovci v vrhu nad našo vasjo so se majali v plesu burje. Kljub mrazu, ki mi je šel do kosti, sem se odpravil na pot. Hvala Bogu, že v Ajdovščini sem postal dobre volje, ko sem se pozdravil s skupino mladih. Tudi ti so bili namenjeni v Stržišče. V Novi Gorici smo vstopili na vlak. Vse več in več jih je prihajalo v naš vagon, ki so ga kmalu napolnili sami Stržiščani.

Prišli smo v Hudajužino. Burje tu ni bilo, a vlekel je mrzel gorski zrak, da so nam solze silile v oči in tekle po licih. S kapami čez ušesa smo počasi stopali proti Stržišču. Dolga kolona nas je bila. Smeh, petje in žvižgi so se razlegali in trgali tiho, mrtvo okolico. Vzpenjali smo se čedalje više, tja v Stržišče pod Črno prst.

Še preden smo prišli do župnišča, se je sonce prekotalilo na zahodu, rdelo je in se spuščalo za bele, visoke gore. Črna prst in sosednji vrhovi so rdeli in sneg obarvan s krvavo rdečo svetlobo se je bleščal v zahajajočem soncu. Nastala je silvestrska noč, mi pa smo ta čas že prispeli v župnišče. Pozdravili smo se, preobuli, preoblekli in se pogreli ob vročem čaju.

Zbralo se nas je razmeroma veliko - vsi z enim samim namenom, da bi duhovno in osebno doživeli Novo leto. V začetku tega večera smo se najprej drug drugemu predstavili. Ustvarili smo veselo razpoloženje in tako pričakali našega dragega voditelja g. Vinka Kobala.

Razdelili smo se na tri skupine in začeli pogovor. Imeli smo nekaj načelnih vprašanj, o katerih naj bi se pogovarjali. Mene je najbolj prizadelo vprašanje: "Kaj se je letos z mano zgodilo?" Lepo vprašanje, a težko, če si iskren do sebe. Razmišljal sem še in še, a kaj resnično dobrega nisem našel pri sebi.

Ob pol desetih smo vsi odšli na sprehod po zasneženi okolici. Noč je bila mrzla, polna zvezd, luna je visela visoko in tako jasno svetila, da je bilo moč razločevati posamezne veje na drevesih. Pogled mi je drsel po dolini in navzgor do vrha grebena. Povsod le sneg in molk. V sosednjem zaselku smo se ustavili, obkolili vodnjak in zapeli nekaj pesmi. Pesem je odmevala v tej tihi, v temo zaviti okolici, in privabila tudi nekaj domačinov. Počasi smo se odpravili nazaj in se počasi obmetali s snegom.

Otrplih prstov od snega smo se vrnili v župnišče. O polnoči je bila sveta maša, pri kateri je bilo precej časa posvečenega premišljevanju. Novo leto smo hoteli pričakati zbrani ob Kristusu.

Meni že ves ta večer ni dalo miru tisto vprašanje: "Kaj se je letos z mano zgodilo?" In v tej tišini sem zaslišal notranji glas, očitajoč in tih. Zakaj? Kaj? Tisti glas je govoril počasi in besede so mi rezale globoko v srce, kakor bi zasadil nož v komaj pečeni kruh. Bilo mi je neprijetno, ko sem moral poslušati: "Leto dni je minilo! Koliko novega ti je prineslo to leto? Ne slepi se, da si tekom leta zapravil ogromno časa. Zakaj? Čemu? ..." Vest je brskala po tistih težkih spominih.

"Kaj je s tvojimi odnosi?"

Kolikokrat sem bil mrk, preresen, grob in odbijal bližnje okoli sebe. Vem in priznam, da tudi doma ni bilo vse prav. Namesto, da bi opomine in spodbude staršev vzel kot dobronamerne, sem se jezil. Moj "prav" je hotel biti vedno na površju, kakor olje, svetel kot sonce.

Navadno mi je bilo v družini lastnega duha prav prijetno, a ta večer mi je bilo težko, mučno, odvratno. A notranji glas se ni dal pregovoriti:

"Pred enim letom si naredil sklep, da se boš naučil nesebično ljubiti! Kje so dejanja?" Molčim. Priznam, da ne znam ljubiti! "Koliko pa si se naučil moliti v tem minulem letu?" Imel sem veliko priložnosti za stik z Bogom, morda ga kje drugje ne bi imel toliko. Vem, da mi je bilo veliko dano in zaupano, a največkrat sem vse to poteptal, zavrgel in delal po svoje. Žal!

Bilo je obhajilo. Obžaloval sem te svoje pomanjkljivosti, napake in neuspehe. Edini, ki mi more pomagati je Kristus. Prejel sem ga in bil je balzam in zdravilo za mojo dušo.

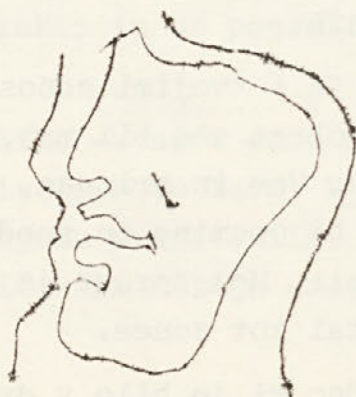
Vest ni več naštevala in zmerjala, ni več očitala in jadikovala, nastopil je trenutek sprave: v novo življenje, s trdnejšim korakom v naslednje leto! Iz mene je privrela zahvala za vse prejetu in tudi za spoznanje napak.

Po maši je sledila še vesela zabava. Igrali smo tombolo in nestrpno čakali, kdo bo prvi zaklical: "Tombola!" Seveda so bili tudi bogati dobitki, ki so povečali že tako veselo vzdušje. Tudi vici, taki in drugačni, so poskrbeli za dobro razpoloženje.

Ob štirih smo se odpravili v dolino. Luna je še vedno čepela visoko na nebu in osvetljevala v temo pogreznjene hiše in gozdove. Tu pa tam se je razločno videl sneg na vejah. Dolge sveče so visele s streh in se lesketale v mesečini. Spustili smo se po poti navzdol mimo hiš, loveč se ob zidovih.

V Hudajužini smo spet zasedli ves vagon in še prehitro prišli v Novo Gorico. Ljudje so nas čudno gledali, planinsko oblečene, z nahrbtniki na novoletni dan.

Ciril Štokelj

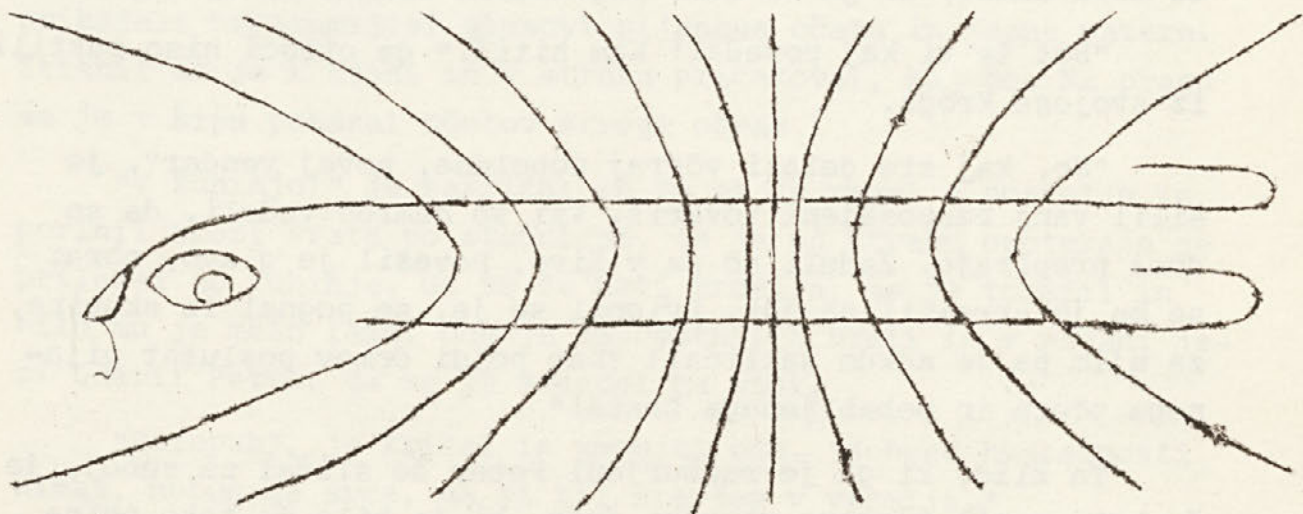
"D R E V O"

Kot toliko drugih
je padlo v zemljo;
kot toliko drugih
je vzknilo v nebo
in raslo in sad obrodilo,
dajalo zavetje, obraz mi hladilo.

* * *

Kot toliko drugih
je vzknilo v nebo,
kot vsako drugo
je umrlo drevo.

Rafael Kolbl

DREVO BREZ KORENIN

Peter je bil navidez zelo srečen otrok; bil je miren, ljubezniv. Ko je začel hoditi v šolo, je bil med prvimi. Pri vseh sošolcih je bil priljubljen. Ni bilo igre, da ga ne bi bilo zraven, če že ni bil njen vodja. Seveda se je tudi pretepal. Skratka, bil je kot drugi, imel je iste lastnosti kot dečki njegovih let. Vendar ga je že kot malčka nekaj motilo: drugi dečki in deklice so vedeli toliko lepih reči povedati o svojih bratcih, sestricah, očetu in mami. O čem pa naj govori on? Imel je bolnega bratca, ki je bil hrom od rojstva, mati in oče pa se tudi nista imela posebno rada. Vse to je Peter še kako občutil, videl je, da ni tako, kot pri drugih družinah. Kako redki so bili trenutki, ko so se doma zvečer pogovarjali, ali pa, ko sta se pogovarjala vsaj oče in mama. Da, vsega tega ni razumel in čutil se je prikrajšanega. Ni občutil tiste tople domačnosti, kot so jo občutili drugi otroci.

Nekoč so se otroci pogovarjali na igrišču. Naveličali so se igre in začeli pripovedovati o svojih bratcih, sestricah, o domačem kužku, kaj so se sinoči pogovarjali ob televizorju itd. Takim pogovorom pa se je Peter imikal. Vstal je od družbe, češ, da mora domov, da ga bo mama pogrešala. Vendar mu ni uspelo.

"Boš še ti kaj povedal! Kam hitiš!" ga otroci niso pustili iz svojega kroga.

"No, kaj ste delali včeraj popoldne, povej vendar", je silil vanj razposajeni tovariš. Vsi so namreč vedeli, da se doma prepirajo. Zadeli so ga v živo. Povesil je glavo, obraz se mu je skremžil na jok. Dvignil se je, se pognal iz skupine, za njim pa je nekdo zaklical: "Kar pojdi domov poslušat pijanega očeta in pohabljenega brata!"

Ta klic, ki ga je razburjeni Peter še slišal za seboj, je še bolj ranil njegovo otroško dušo, ki je bila že tako polna neizmerne žalosti in grenkobe. Šel je naravnost po cesti, mimo vasi, kajti domov si ni upal. Vedel je, da doma pijani oče razbija kot vedno. Hotel je samoto, hotel je nekemu izjokati

bolečino, pa četudi štoru v gozdu. Morda ga bo vsaj ta razumel. Zavil je po cesti v gozd, na robu gozda pa je legel na mah, da bi se izjokal. Ni razumel, zakaj mora prav on tako trpeti, ko drugi otroci uživajo tako lepo otroštvo. Kmalu je zaspal.

Zbudil se je, ko je že legal na zemljo mrak. Skočil je pokonci, si pomel oči, pozabil na vse kar je doživel v tistem popoldnevu in iskal pravega izgovora za pijanega očeta. Strahoma se je približal domači hiši, a ni stopil v kuhinjo, kjer je slišal običajen prepir očeta in matere. Prepirala sta se zaradi njega, Petra.

"Samo ti mu daješ potuho!" je kričal pijani oče. "Kod ga pustiš, da se potepa cele popoldneve z mularijo? Ta ga bo pokvarila, namesto, da bi se učil."

"Tiho bodi, pijanec!" je s hripavim glasom kričala mama. "Ti si vsega kriv, da ga ni nikoli doma. Izogiblje se te, ker si vedno pijan!"

Še je poslušal Peter, v očeh so se mu nabirale solze. Odločil se je. Ne gre v kuhinjo. Tiho se je v mraku splazil po stopnicah naravnost v svojo sobo in kar oblečen legel na posteljo. Toda zaspati ni mogel. Luč je pustil goreti, da vsaj ne bi bil tako sam. Morda je tako ležal uro, dve, iz kuhinje pa so prihajali nerazumljivi glasovi pijanega očeta in jezne matere. Stisnil se je k steni in v strahu pričakoval, kaj bo. Na pragu se je v hipu pokazal očetov strogi obraz.

"V kuhinjo!" je zakričal in že ga je vrgel s postelje in porinil skozi vrata po stopnicah, da je od strahu opotekaje se prilezel do kuhinje. Ga bo že mati branila, se je tolažil in bilo mu je malo laže. Oče je zaloputnil z vrati in v pijani jezici udaril Petra, da se je sesedel na stol.

"Potepuh", je kričal in zmerjal oče. "Nobene hvaležnosti nimaš, nobenega srca, da bi bil staršem v veselje."

Še ga je oče neusmiljeno tepel. Zajokal je. Upal je na materino pomoč, a je bila tudi ona na očetovi strani. Morda se ga je bala. Ko je oče nehal, se Peter ni ganil. Šele čez čas se je dvignil, pogledal očeta in zakričal: "Pijanec!" in se z vso silo pognal ven, na prosto, v jasno, zvezdnato noč. Šele tu je bil pravi mir, tisti mir, po katerem je hrepenel. V srcu pa mu

je bilo tako težko! Ni ga bilo strah. Šel je ven iz vasi, legel pod grm in sam sebe tolažil, dokler ni zaspal. Saj je bil navajen takih taborenj ponoči, ni bilo prvo. Tu se je lahko odpočil.

Prebudil se je, ko je bilo sonce že visoko na nebu. Spomnil se je na šolo in hitro skočil pokonci. Vedel je, kaj ga čaka. Sklenil je učiteljici na skrivaj vse povedati. Ker očeta ni bilo več doma, se je odpravil domov, da bi se vsaj materi potolažil. Če ga sploh more kdo razumeti, ga bo morda vsaj ona. Kakor senca se je pomikal med grmovjem. Ko se je znašel v vasi, je previdno opazoval okoli sebe, kot da bi zakrivil hudo dejanje. Mati se ga je prestrašila in očitno še ne pomirjena od prejšnjega večera je postala nejevoljna. Že ga je ošinila z jeznim pogledom, on pa je sedel na stol in začel jokati, da je v joku skoraj preslišal materino zmerjanje.

"Mama, zakaj je naš ata tak? Zakaj pije in se zmeraj prepira? Pri ... pri Tomaževih in pri Tonetovih pa se tako lepo razumejo!"

"Tiho bodi, smrkavec! On ima polno glavo skrbi zate in za bolnega brata, ti pa mu tako vračaš svojo hvaležnost! Sram te bodi!"

V tistem hipu se je v Petru podrlo še tisto malce upanja, ki ga je nosil v sebi. Tisti dan ni šel v šolo. Bil je prepozen, pa hkrati preveč žalosten in osramočen še od včerajšnje igre. Šel je v svojo sobo, se zaprl v svoj svet otroškega gorja in jokal, a se ni mogel izjokati. Videl je, da je tudi mati čudna. In prav čudna je bila danes. Tudi pri svojem delu je bila nekam raztresena in Peter je začutil - vonj po žganju. Da, tudi mati pije, da, tudi ona. Zakaj? Še mama! Najraje bi se pogreznil v zemljo. Tudi mati ga ni več razumela. Kdo naj ga razume? Kdo mu bo pomagal? Nihče. Nikogar ni bilo, ki bi ga prijel za roko in potolažil. Živel je v taki družini, bil od staršev - pijancev.

Naslednje jutro je šel v šolo že pol ure prej. V šoli je bilo še vse tiho, potrkal je na vrata učiteljice in v strahu iskal besed, s katerimi bi se ji opravičil. Stopil je v sobo. Učiteljica ga je tako prijazno sprejela, kot še nikoli doslej.

Minil ga je strah in ji povedal vso resnico, vse, kar se z njim dogaja. Učiteljica ga je pobožala po glavi in ga tolažila, kolikor je mogla. Odslej ga je imela rada in mnogokrat ga je zagovarjala pred sošolci, ki so ga zasmehovali.

Tisti dan mu ni in ni šel iz spomina. Odslej se je vse bolj izogibal tovarišev, ni ga bilo videti več na vasi. Postal je samotar. Odtujeval se je prijateljem, sošolcem, odtujeval se je ljudem, najbolj pa staršem. Najraje je imel svojo sobo, v kateri se je lahko tolikokrat jokal.

Edino veselje, ki ga je še imel, je bila šola. V šoli je bil priden in ni imel težav. Ko se je čutil osamljenega, je sedel h knjigi. Zelo rad je pisal. Pisal je pesmice, pisal spise in začel je pisati svoj dnevnik, ki je bil vse prej kot zanimiva zgodbica mladega človeka. Na papir je izlival svojo bolečino. Ko mu je bilo hudo, je odprl dnevnik in zapisal, kar je čutil.

Nekoč, ko njega ni bilo v sobi, je mati našla dnevnik. Vzela ga je, na mesto zvezka pa dala listič, na katerem je pisalo: Ne ukvarjaj se z lažmi in ne bodi že sedaj hinavec! Teh besed Peter niti ni mogel prav razumeti, bil pa je žalosten in bilo ga je sram. Vse v tistem zvezku pa je bilo resnica, pa čeprav bridka. Da, tudi on bi raje videl, da bi bil njegov dnevnik tak, kot je dnevnik sovrstnikov. Toda njemu so ga krojili starši, zato je takšen. Mati ga nekaj dni po tistem še pogledala ni. Trpel je. Ljubil je svojo mater, ni je hotel žaliti. Videl je, da tudi ona trpi.

Še eno veselje je imel Peter: To je bil njegov bolni brattec Martin. Ljubil ga je z vsem srcem in tudi Martin mu je ljubezen vračal, kolikor je mogel. Tudi starši so Martina bolj ljubili kot Petra. To je Peter tudi občutil in mu je bilo prav. "Naj imajo vsaj njega radi, če že mene ne marajo", si je večkrat rekel, da mu je bilo lažje. Polovico svojega prostega časa je prebil ob bratčevi postelji.

Martin ni nikoli hodil. Bil je hrom že od rojstva, pa tudi sicer bolehen. Bolezen je napredovala. Peter se je kar naprej bal, da bo Martin umrl. Potem bi ostal sam, čisto sam. In res se je zgodilo. Martin je tako zbolel, da mu ni nobena

zdravniška pomoč več pomagala. Tudi sam se je zavedal, da bo kmalu umrl, pa je nekoč rekel Petru: "Sedaj bosta ata in mama imela pa tebe rada." Petru se je tako milo storilo, da je ob bratu zajokal, kar ni še nikoli.

Res je Peter z bratovo smrtjo izgubil vse. Še bolj se je zaprl vase, še bolj je postal osamljen. Starši so se zanj še manj brigali, on pa je iz dneva v dan bolj žalostno gledal pijanega očeta in od pijače bolešno mater. Rad bi jima pomagal, rad bi ju rešil zase, pa ni mogel. Edino, kar mu je ostalo, je bilo to, da je zanje molil.

(se nadaljuje)

Franc Likar

S T A R Š E M

Ne vemo kdo je oče,
čeprav poznamo ga,
potem ga vsakdo hoče,
ko smrt odvzame ga.

Matere ne ljubimo,
dokler je ne izgubimo,
ko pa več je ni,
vsak se žalosti.

Stanko Šemrl

JANEZOV POST

Ko smo stopili v postni čas, sem začel razmišljati, kako bi ta čas preživel, da bi lahko ob koncu pokazal sadove. Razmišljal sem, čemu se današnji ljudje v postu odpovedujejo. Na misel mi je prišel človek, ki ga že dolgo poznam.

V župnijsko pisarno je stopila žena srednjih let:

"Gospod župnik, povejte mi, kaj naj naredim z mojim Janezom? Zadnje čase prihaja kar trikrat na teden domov pošteno 'nasekan'!"

"Recite mu, naj se enkrat oglasi pri meni!"

Naslednjega dne zvečer je na vrata potrkal možak, na videz že kar v letih. Toda to priletnost mu je v obraz zasekala samo pijača. Že sivkaste lase je imel nemarno počesane nazaj. Na zgrbančenem čelu so mu kakor prilepljene visele bujne obrvi, pod katerimi je čepel par začudenih oči. V teh dveh iskricah življenja je bila zapisana mrka grobost življenja, ki ga je živel. Ni poznal veselja! Njegove ustnice so bile nemo sklenjene, niso poznale smeha. Na sebi je imel zamaščen in precej prevelik suknjič. V grobih rokah, ki so jih oblikovale samo kladiivo in steklenice, je držal torbo z zidarskim orodjem. Zunanji videz je hotel popraviti s čudno snažnimi hlačami, toda videz so kvarili blatni čevlji, v katerih je na široko stal sredi sobe.

Ni pozdravil. S prestrašenim glasom je dejal: "Gospod župnik, želeli ste me videti!?" Župnik je prikimal in mu velel sestiti. Nato sta dolgo govorila o vremenu, o gospodarstvu in nazadnje o politiki. Nenadoma je Janez vstal in dejal:

"Veste, odločil sem se, da v postu ne bom pil!"

To je bila kakor strela z jasnega. Župnik je obnemel. Dolgo je zrl v Janezove čudno svetle oči. Hotel ga je preizkusiti in je dejal:

"Saj ne boš dolgo zdržal!"

"Torej me imate tudi vi za ničvredno revše?"

Vstal je in stopil proti vratom:

"Toda povem vam, če sem se odločil, bom tudi držal!"

Po tem dogotku se je župnišča izogibal. Gostilničar pa se je čudil, kako, da poprej rednega gosta ni več blizu.

Na pepelnično sredo sem ga zopet videl. Bil je v cerkvi! Od takrat je redno obiskoval nedeljsko mašo in tudi med tednom je malokrat manjkal. Po maši so ga možje vabili v gostilno, toda na njihovo veliko začudenje je vedno trmasto odšel domov.

To ni bil več tisti Janez, veliki prijatelj steklenice. To je bil mož posta, ki je vanj klesal brazdo odpovedi. Postal je veliki prijatelj dela in molitve. Nikdar ni bil utrujen. Vedno je pomagal sosedu, s katerim je bil do nedavnega na smrt skregan. Ob nedeljah je opustil delo in se posvetil družini, ki je s tem dobila pravega očeta.

Vsakemu, ki ga je obiskal, je ponudil vina, sam pa je pil neko rdečkasto pijačo? To je bila voda pomešana s kisom. Ko je stopal skozi vas, je bil vedno nasmejan in je vsakemu privoščil prijazno besedo. Ljudje so ga začeli spoštovati in občudovati. Vedno se je našel kdo, ki je prišel k njemu po dober nasvet, a on se zaradi tega ni poviševal nad druge. Najraje se je posvečal prijatelju, ki je precej pil!

Na veliko nedeljo po maši je v župnišče prišel moški srednjih let. Bil je preprosto, a lično oblečen. Z nasmehom na obrazu je dejal:

"Dober dan želim, gospod župnik! Rad bi dal za mašo."

Župnik ga je bil vesel:

"V kakšen namen pa?"

"V zahvalo!"

Miro Mahnič

MINLJIVOST

List se je na veji bahal,
sonce ga je grelo, dež ga je pral.
Vzbrstel je, rastel, zelenel,
na koncu je porjavel.

Veter je zapihal, list je padel,
v zraku je zanihal in
na tleh pristal,
od tod ga je veter pobral.

Božidar Rustja

M A T I

Krog in krog leži globok sneg. Noč je jasna in čudno tiha. Nikjer žive duše. Povsod čutiš tišino in mir. Le luč, ki uhaja skozi zagrnjeno okno, meče dolge sence na sneg.

V hiši je vse tiho. Družina je zaspala. Le mati še bedi. Otroci so se utrujeni od smučanja in sankanja zarili v svoje odeje in spijo tiho, spokojno. Še bolj utrujen je oče. Ves dan je garal, zvečer pa je moral gaziti visoke zamete. Spanje se mu prileže. Spi globoko, trdno. Tudi mati je ves dan delala, zvečer pa je morala poskrbeti še za premočene in prezeble otroke. Pa še ji ni dovolj: sedi ob peči in plete. Plete toplo majico sinu, ki je že dolgo zdoma. Vedno ji je hudo, ko se spomni, da ga nima več doma.

Njen najstarejši sin je. Kako sta ga bila z očetom vesela! Z vso vnemo in skrbjo je zanj vsa ta leta trpela in skrbela. Vzgojila ga je v poštenega fanta in z očetom sta bila nanj ponosna. Oče ji je bil zaupal, da si je močno oddahnil, ko je

videl, da bo domačija prišla v prave roke, vredne njegovega truda. Čakala sta le še njegove odločitve po osnovni šoli. Rekla mu nista ničesar. Nista mu hotela vsiljevati svojih želja. Fant naj bi se odločil popolnoma sam. In tedaj je prišlo tisto odločilno, hudo in obenem prijetno: njun najstarejši sin se je odločil, da stopi v semenišče, da postane duhovnik.

Nikoli ni pomislila, da bi njen sin lahko postal duhovnik. Sedaj pa je prišlo tako iznenada, da ni vedela, kaj bi. Z očetom sta namreč vsa leta upala, da bo sin ostal doma na kmetiji in nadaljeval očetovo delo. Kolikokrat je potem dolgo v noč premišljevala, ali je prav, da se je tako odločil. Ali bo vzdržal? Naj mu odsvetuje? Ga pregovori, naj bi ostal doma? Ubogi oče, vsi načrti so mu padli v vodo. Kaj nama je storiti? In ko je njen razum odpovedal, se je obrnila na Marijo. Tej je vedno zaupala. Bila je že iz mladosti navajena, da se je v vseh težavah zatekala k Mariji in jo prosila pomoči, kot jo je naučila njena rajna mati. Bila je prepričana, da jo Marija najbolj razume, saj je bila tudi sama mati, mati še bolj "čudnega" otroka, kot je sedaj njen. In ko je tako ob rožnem vencu razmišljala, kaj naj naredi, je domislila, da bo naredila kot Marija. Rekla bo: Zgodi se tvoja volja!

Sinu sta pustila, naj se sam odloči: če ga Bog res kliče, ga bo že pripeljal do oltarja. Na zunaj je ostala mirna. Tudi pred očetom se je tako vedla. V srcu pa jo je grizlo in skrbelo, kaj bo, kako bo? Nihče ni vedel, koliko je premolila, koliko trpela in se borila sama s seboj. Vedela je, kaj vse bo ta poklic od sina zahteval. Vedela, da ne bo šlo vse gladko. Vedela, koliko skrbi še čaka tudi njo: kako ga bo vzdrževala, kdo bo doma pomagal, ko pa je mlajši sin še premajhen, dekletu pa nista za težko delo na polju. Vse breme bo padlo na očetova in njena ramena. In oče se tako žene, da se boji, koliko časa bo še zmogel. In če si sin premisli, če ne bo duhovnik...? To bodo ljudje brusili jezike! Sinova odločitev ji ni in ni dala miru.

Molila ni zaman, sin je stopil v semenišče. V obilici vsakodnevnih skrbi se je počasi privadila, da ga ni več doma. Le v počitnicah se še vidita in tedaj se mu z vsem srcem

posveti. Nadoknaditi skuša tisto, česar mu ni mogla izkazati v času, ko ga ni bilo doma.

Marsikateri večer je mati sredi pletenja s solzo v očeh odložila delo, vzela v roke oguljen molek in šepetaje molila: za mojega najstarejšega!

Po maturi se je moral fant še enkrat, dokončno odločiti. Pa je hotel to odločitev za nekaj časa odložiti in je šel najprej k vojakom. Mati je z grozo začutila, da sin ni več tak, kot je bil pred štirimi leti. Vztrepetala je ob misli, da bodo morda vsi njeni upi in vse molitve zaman. Obupati pa ni hotela. Molila je še več in še bolj vneto. Obraz ji je bil izmučen in med lasmi so se ji že svetlikale prve bele nitke. Skrbi pa so se ji vedno bolj množile. Poleg prevelike skrbi za sina jo je mučila še skrb za odraščajoči deklet. Najbolj jo je skrbela najstarejša, ki je bila v šoli v mestu in je stanovala v dijaškem domu. Zdelo se ji je, da postaja iz tedna v teden bolj čudna, da se ji oddaljuje. Le kaj bo z njenimi otroki, jo je vedno bolj grizlo.

* * *

Sin se je vrnil poleti. Mati je iz dneva v dan čakala njegovo besedo, da pojde v bogoslovje. Besede pa ni bilo. Z očetom nista hotela reči ničesar. Sin se je moral odločiti sam.

Prišla je jesen. Sin je molčal. Mati je že docela obupala in ko je v njenem srcu tlela le še iskrica upanja, ji je sin neke nedelje predstavil - izvoljenko. Materi je zaplesalo pred očmi. Zadnja iskrica je ugasnila: trudno, boleče, kot bi umirala. Razlagal ji je, da ni za duhovnika, da je njegovo mesto v zakonu, doma, v družini, da ... Mati ga ni slišala. Slišala je le praznino in temo, čutila, da so se ji vsi upi, molitve, prečute noči in trpljenje zrušili v prazno, da je še zadnja iskrica ugasnila. Čutila kako prazna tema vpije: Zakaj? Zakaj? Marija, zakaj? Ti si trpela in tvoje trpljenje je obrodilo sad. Jaz sem trpela, a moj sad je grenak, grenkejši od pelina, grenkejši od žolča in je prazen, prazen, prazen... Zakaj, Marija, zakaj? Ni se mogla utolažiti. Nikomur ni nič očitala.

Brez besed in brez solza je trpela in strašna praznina ni nehala vpiti: Zakaj? Zakaj?

Še ni bilo dovolj: ljudje so začeli opravljati in jo pikro zbadali: Gospoda je hotela, sedaj pa ima! Seveda, tako je, če razvaječku po glavi namesto talarja hodi krilo! Pri hiši pa namesto nove maše ohcet! In še tako hčer ima! Take in podobne besede so jo zbadale in jo bolele huje od samega razočaranja. Obraz ji je bil ves upadel in razoran od žalosti in stranskega razočaranja. Zdelo se ji je, da se ji vsi posmehujejo, še župnik, ki je bil sicer zelo dober z njo. Bolj in bolj je lezla sama vase.

Nekaj dni je bila kot odsotna. Ni ne jedla ne spala, ne molila, ne govorila. Ves dan je le delala, delala, da bi se utolažila in zapolnila tisto grozno praznino. Zvečer je dolgo v noč slonela ob peči, zrla toplo predse in molčala, molčala. Otroci so bili žalostni. Še najstarejšo je ganilo. Oče je moral sam moliti z otroki in svojim molitvam vedno dodal še eno, za mater.

Nekega večera se ji je prav med to molitvijo - molitvijo zanjo - zopet prižgala iskrica življenja. Glej, si je mislila, otroci me imajo radi, oče me ljubi. Vsi me potrebujejo. Ne smem jih pustiti samih. A vendar, zakaj je Marija pustila mene, zakaj me Bog ni uslišal? Zakaj? Morda pa je tako bolje, Bog že ve. Morda sin ne bi bil dober duhovnik. Če je tako, potem je bolje, da ostane doma. Morda pa bo dober oče in mož, potreben družini in fari. Tudi dekle si je izbral dobro - - boljše neveste si ne morem želeti. ... In ne da bi vedela kdaj, je še sama začela moliti. Pridala je še, kot je bila njena navada, molitev k Materi božji, da bi bil nad družino vedno božji blagoslov. Vsi so vedeli, zakaj. Mati je bila spet prejšnja mati. Ko so otroci odšli spat, se je naslonila očetu na prsi in se razjokala. Spet je čutila, da je nekomu potrebna, da njen trud ni zaman.

Življenje je postalo drugačno. Zavedala se je, da sin ne bo nikoli duhovnik, da bo kmalu dober družinski oče. Z nečim pa se le ni mogla sprijazniti: toliko je molila, da bi sin postal duhovnik, njena prošnja pa ni bila uslišana.

Venomer se je spraševala, zakaj in se mučila, da bi se s tem nekako sprijaznila, pa se ni mogla.

Zvečer je še malce posedla ob pletenju in sama ni vedela kako je začela moliti. Moliti za duhovničke poklice. Čutila je, da njen trud ne sme ostati brez koristi: če že njen sin ne bo duhovnik, naj ves njen trud velja komu, ki bi res rad postal duhovnik. In tako je molila iz večera v večer tudi ko je že pestovala prvo vnukinjo, hčerko njenega najstarejšega.

Bogomir

V O D N I K

Šel sem, skozi noč,
šel sem, v temo zroč,
šel sem, ne vedoč,
kdaj se ustavi ta noč.

Le kdo me je vodil v temi tej,
le kdo mi je kazal pot naprej,
le kdo me je branil v svetu brez mej,
da nisem omagal v stiski tej?

To bil je Gospod,
On stal je povsod,
s prgiščem dobrot
mi kazal je pot.

Stanko Šemrl

BOLAN SEM BIL IN STE ME OBISKALI

Nekoč, bilo je že pred več leti, me je oče poslal, naj grem nacepit drva neki starejši in onemogli ženi. Druge krati je šel sam, tisti dan pa slučajno ni mogel, ker je bil zadržan.

S tisto ženo smo bili precej povezani in ji je večkrat kdo od nas kaj pomagal. Šel sem in scepil tista drva, nato pa stopil v hišo, da bi vprašal, če je še kaj potrebno storiti. Žena je ležala na postelji in molila. Ko je začutila, da je nekdo stopil v sobo, se je obrnila in ko me je zagledala, ji je obraz zasijal. Pozdravil sem jo, ona pa se mi je zahvalila za scepljena drva. Kot ponavadi je začela pridikati in tarnati. Dolgočasil sem se in se v mislih jezil nanjo. Sploh je nisem resno poslušal in sem iskal priliko, kako bi se čimprej izmuznil. Končno mi je le uspelo. Odhajaje sem si v mislih prisegel, da bi me morali drugič privezati, če bi hoteli, da bi jo še poslušal.

Čez nekaj mesecev sem moral v bolnišnico zaradi operacije na nogah. Dva meseca nisem mogel hoditi. Prisiljen sem bil ostati v postelji. Osamljen sem bil in pusto mi je bilo pri srcu. Komaj sem čakal nedelje, ko so me prihajali domači obiskovat. Ko sem nekega dne ležal na postelji in strmel v strop, me je prešinilo. Spomnil sem se tiste žene iz domače vasi, ki sem ji pred nekaj meseci cepil drva. Ob svojih težavah sem se spomnil nanjo, ki je že toliko let nebogljenjena. Meni, ki sem šele nekaj tednov ležal v bolnišnici, je bilo veliko do obiskov, in sem jih komaj pričakoval, a ona, kako mora šele ona čakati na obisk, kako se razveseli obiska ona, ki je že toliko let sama v hiši? Tisti trenutek sem razumel tudi njen veletok besed. Razumel sem, da se mora vsaj takrat, ko je kdo pri njej, izgovoriti, izliti bolečino svojega srca in pregnati samoto. Postalo mi je žal vedenja, s katero sem njeno izpoved poslušal. Kesal sem se in sklenil, da bom svoje ravnanje popravil.

Kmalu so me odpustili iz bolnišnice. Ko sem prišel domov, sem vseprek spraševal, kaj je novega na vasi. Med drugim sem vprašal tudi, kako je s tisto onemoglo ženico. Povedali so mi, da je šla v dom onemoglih. Sklenil sem, da jo bom o prvi priliki obiskal.

Neko nedeljo popoldne sva šla z očetom obiskat tó ženo. Ko sva stopila v njeno sobo, je ležala na postelji, s hrbtom obrnjenim proti vratom. Pozdravila sva. Obrnila se je in naju začudeno pogledala, nato pa ji je na obrazu zaigral smehljaj, ki je kazal veselje nad najinim obiskom. Pristrčno smo si stisnili roke in že je iz njenih ust privrel veletok misli, besed. Toda tokrat sem ga drugače sprejel. Zbrano sem poslušal govorjenje, saj sem vedel, kaj ji dajem s tem poslušanjem. Poslušal sem in zvedel marsikaj. Zvedel sem, koliko njej osebno pomeni vsak obisk, zvedel sem, kako se ji godi v domu, zvedel sem marsikaj o njenem življenju, zvedel sem tudi, da je v tem kraju dober župnik, ki rad hodi na obisk k bolnikom in onemoglim ljudem, in da razen njega redko kdo pride k njej na obisk. Poslušal sem jo in ob najhujših trenutkih, ko se je njen govor zadušil v joku, sem jo skušal potolažiti. Med drugim sem ji povedal tudi, da bi rad postal duhovnik. Razveselila se je ob tem in mi obljubila, da bo molila zame in da bo svoje trpljenje darovala zato, da bi bil dober duhovnik. Počasi je izlila iz svojega srca najbolj grenke kapljice, naju z očetom pa je že ura priganjala. Poslovnili smo se. Pri pozdravu nama je žena zatrjevala, kako srečna je, da sva jo prišla obiskat.

Na poti domov, mi je srce poskakovalo od sreče, kajti čutil sem, da sem osrečil človeka, in s tem popravil napako.

Alojz Furlan

KRATKO IN JEDRNATO

Na zadnji sobotni uri smo izvedeli, da je naše glasilo Iskre v veliki nevarnosti, ker ne bo preneslo konkurence Zabajnikov, Stopov in Anten, ki se grmadijo v pultih semeniščnikov.

* * *

Semeniška vremenska napoved: Frontalne motnje so se pomaknile proti koncu tega meseca. Za njimi pa vdira čist zrak, v katerem semeniščnik lahko diha. Proti koncu meseca pričakujemo tudi nekaj potresnih sunkov z epicentrom v fizikalnem razredu.

* * *

Današnji študent pravi, da najlažje študira ob poslušanju resne glasbe. Semeniščniki skušajo biti tem vsaj podobni, zato nosijo na pevske vaje Delo, angleško literaturo in knjige za domače branje, ker med pevsko vajo lahko v miru berejo.

* * *

Kaj pomeni beseda "dezertirati"? To pomeni, predčasno zapustiti tablo, ko si vprašan.

* * *

Fantje ne prezrite! Naprodaj je nov tranzistor, znamke "The Slaks", rabljen komaj tri mesece in še to samo v spalnici "pod roko".

* * *

Dijak je bil pri nekem predmetu vprašan. Napenjal je možgane, vrtel oči po razredu kot sokol, a ni šlo. Pa ga začne profesor bodriti: "Fant, kar korajžno, brez poguma!"

Drago Kastelic
Ciril Štokelj

SEMENIŠKO ŠAHOVSKO PRVENSTVO

3. februarja 1980 smo podelili diplome najboljšim na prvenstvu v šahu. Diplome je podelil urednik Ognjišča Franc Bole. Na prvenstvu je sodelovalo 12 dijakov, po trije iz vsakega razreda. Prvenstvo je pokazalo, da je šah tista dejavnost, ki si je uspešno utrla pot med dijake. Veliko je obetavnih šahistov v prvem, zlasti pa v drugem razredu. Fantje so na tekmah pokazali dober mero šahovskega znanja in borbenosti.

Prvenstvo je bilo razdeljeno na dva dela. V izločilnem delu je razvrstitev naslednja:

1. Jagodic Jernej - 4 točke
2. Pregelj Milan - 3,5 točke
3. Robba Mirko - 3 točke
- Fortuna Alojz - 3 točke
5. Skušek Peter - 2,5 točke (+1,5 točke)
- Čemrl Stanko - 2,5 točke (+1 točka)
7. Suhovršnik Janez - 2,5 točke (+0,5 točke)
8. Ocepek Niko - 1 točka
- Krapež Martin - 1 točka
10. Hočevan Ivan - 0,5 točke
- Planinc Peter - 0,5 točke
12. Furlan Alojz - 0 točk

Najvišje uvrščeni so se pomerili v finalnem delu tekmovanja, rezultati pa so naslednji:

1. Jagodic Jernej - 5 točk
2. Robba Mirko - 3 točke
3. Čemrl Stanko - 2,5 točke
4. Fortuna Alojz - 2 točki
5. Skušek Peter - 1,5 točke
6. Pregelj Milan - 1 točka

Tudi letos je na prvenstvu zmagal Jagodic Jernej. To je njegova tretja zapovrstna zmaga na tekmovanju v šahu. Zaprošil sem ga, naj kaj pove o svojem uspehu in pogledu na kvaliteto preteklih in sedanjega prvenstva.

šport in šah   šport in šah   šport in šah   šport in šah

Jagodić Jernej: "Ko sem prišel v semenišče, v njem skorajda ni bilo resnejšega zanimanja za to kraljevsko igro. Zanimanje za šah sem najprej vzbudil v svojem razredu, tekom leta pa se je ta vnema počasi prenesla tudi na ostale razrede. Na prvenstvo ni bilo mogoče misliti, saj ob polletju zanj še ni bilo dovolj zanimanja, ob koncu leta pa je primanjkovalo časa. V drugem letniku mi je uspelo prirediti najprej razredna prvenstva in končno tudi semeniško prvenstvo, na katerega so prišli najboljši iz vsakega razreda. Igra kvalitetno ni bila najboljša, saj na prvenstvu ni bilo niti enega remija. Lansko leto pa je šah v semenišču postal že zelo cenjen in množičen: uspel si že s tem, da si sploh prišel na prvenstvo, saj je na njem število igralcev omejeno. Letošnje prvenstvo je bilo po kvaliteti najboljše. Številni igralci so bili zelo izenačeni, tako da so si na koncu prvenstva celo delili mesta. Nekateri so se premalo zavedali, da je treba partijo do zadnje poteze igrati zbrano, z občutkom, da kljub prednosti lahko izgubiš. Takšnih napak je bilo na letošnjem prvenstvu preveč. Namesto remiziranih partij bi lahko zmagal ta ali oni, pa tudi začetniške napake pata ne bi smelo biti.

Lansko leto je bilo tudi med profesorji veliko zanimanja za šah. Tekom leta je bilo odigranih nekaj simultantk ter dvoboj med profesorji in dijaki. Za podoben dvoboj smo dijaki profesorje tudi letos že povabili, a nam žal še niso odgovorili. Upam pa, da bo do tega dvoboja prišlo, saj s tem med seboj gradimo prijateljstvo in zaupanje. Želel bi, da bi prišlo do dvoboja za naslov absolutnega semeniškega prvaka med najboljšim šahistom med profesorji (zdi se, da je to prof. Zupet Janez) in menoj.

S svojim uspehom sem vsekakor zadovoljen. Pred prvenstvom sem na tihem želel zmagati; vendar sem v resnici malo upal, da bi drugič obranil naslov semeniškega šahovskega prvaka med dijaki, po eni strani zato, ker sem zadnjih šest mesecev odigral malo partij in še te ne najboljše, po drugi strani pa sem bil priča vedno lepše in obetavnejše igre ostalih semeniščnikov.

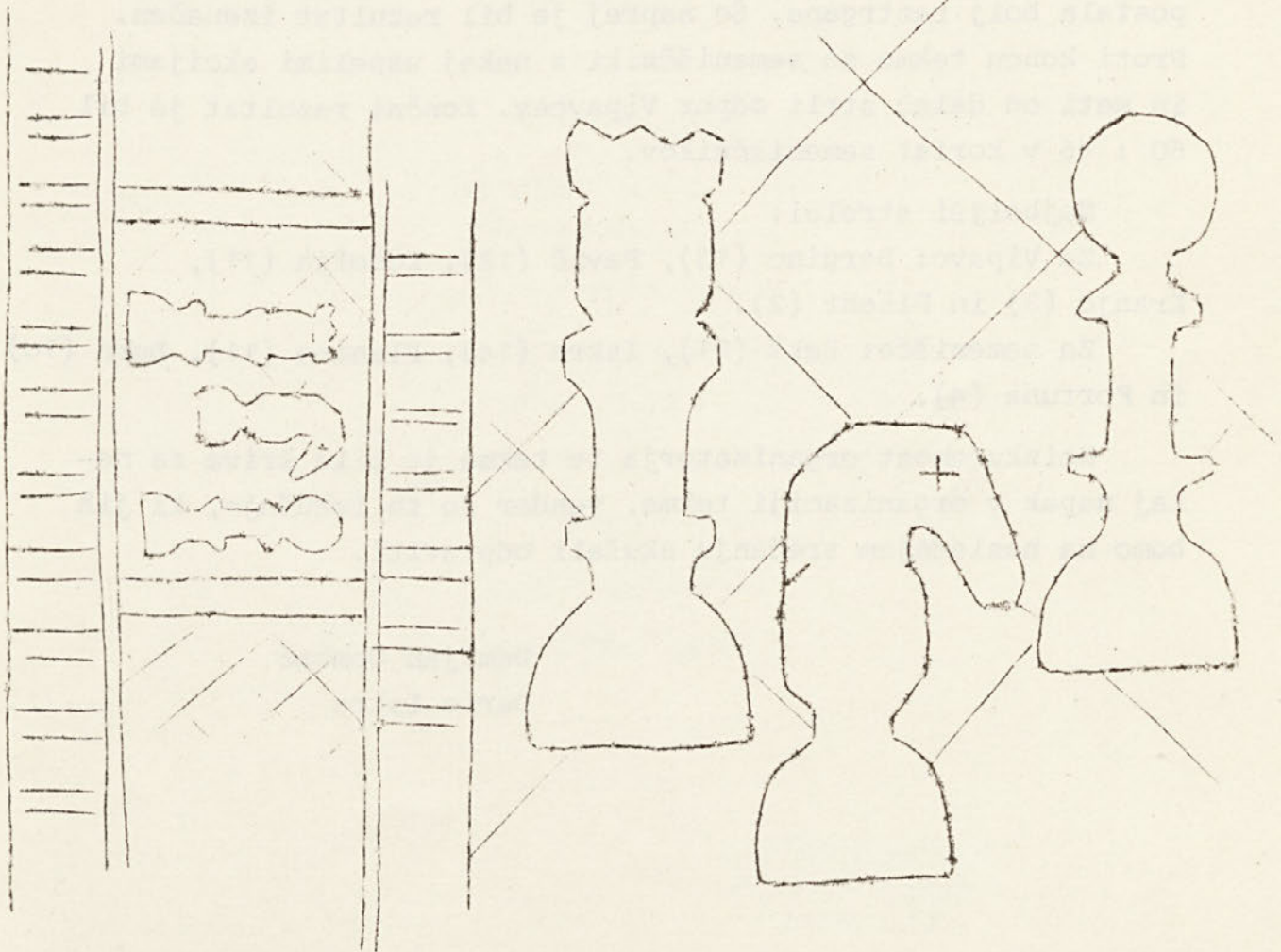
Za najresnejšega tekmeča sem imel Alojza Furlana, a se je tekom prvenstva ravno pri njem izkazalo, da je potrebna razen poznanja igre tudi psihična sposobnost ter precejšnja mera samozavesti. Po svojem šahovskem znanju pa bi on na prvenstvu gotovo sodil nekaj mest više."

Jerneju želiva, da bi ponovno osvojen naslov prvaka znal ceniti. saj je s tem obranil čast celemu razredu maturantov.

Rezultati ekipne razvrstitve po razredih: ekipno je zmagal četrti razred s seštevkom 27 točk. Na drugem mestu je ekipa drugega razreda z dvema točkama zaostanka (25), na tretjem mestu je ekipa tretjega razreda z 19 točkami in na četrtem ekipa prvega razreda z 9 točkami.

Damijan Gombač

Dario Iskra

KOŠARKA

8. marca 1980 smo organizirali košarkarsko tekmo z ekipo izven semenišča. Naši nasprotniki so bili tokrat Vipavci.

Tekma je bila na povprečni ravni, zanimiva, v trenutkih pa tudi razburljiva, kljub temu je bilo na obeh straneh vse preveč grobosti, za kar so v pretežni meri krivi igralci sami, delno pa tudi nedosledno sojenje. Prvi polčas je bil vseskozi izenačen, tako da se je končal z rezultatom 29 : 28 v korist semeniščnikov. Ta polčas je bil tudi kvalitetno boljši, saj sta obe ekipi posvetili največ pozornosti obrambi, pod košem pa boju za sleherno odbito žogo.

Drugi polčas je pokazal kvalitetno slabšo igro, ki je postala bolj raztrgana. Še naprej je bil rezultat izenačen. Proti koncu tekme so semeniščniki z nekaj uspelimi akcijami in meti od daleč strli odpor Vipavcev. Končni rezultat je bil 60 : 46 v korist semeniščnikov.

Najboljši strelci:

Za Vipavo: Berginc (13), Pavič (12), Kodelja (11), Kranjc (3) in Pižent (2).

Za semenišče: Bekš (21), Iskra (14), Planinc (11), Durn (10) in Fortuna (4).

Neizkušenost organizatorja te tekme je bila kriva za nekaj napak v organizaciji tekme, vendar so to izkušnje, ki jih bomo na naslednjem srečanju skušali odpraviti.

Damijan Gombač

Dario Iskra

ISKRE: glasilo semeniščnikov v Vipavi

Leto: XII

Številka: 3

19. 3. 1980

Naslov uredništva:

Vipava 149

65271 Vipava

Mentor: Otmar Črnilogar

Ureja: Bogomir Trošt

Tipkata: Drago Kastelic

Bogomir Trošt

Razmnoženo v 350 izvodih

Naslovna stran in vinjete:

Damijan Gombač

Tisk: Drago Kastelic

Miro Mahnič

Aleksander Skapin

Janez Suhovršnik

SEMENIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

Šolsko glasilo

KNJIŽNICA

Leto XII,

Škofjska gimnazija

ISKRE

Inv. št.

19067

Semenišče Vipava

